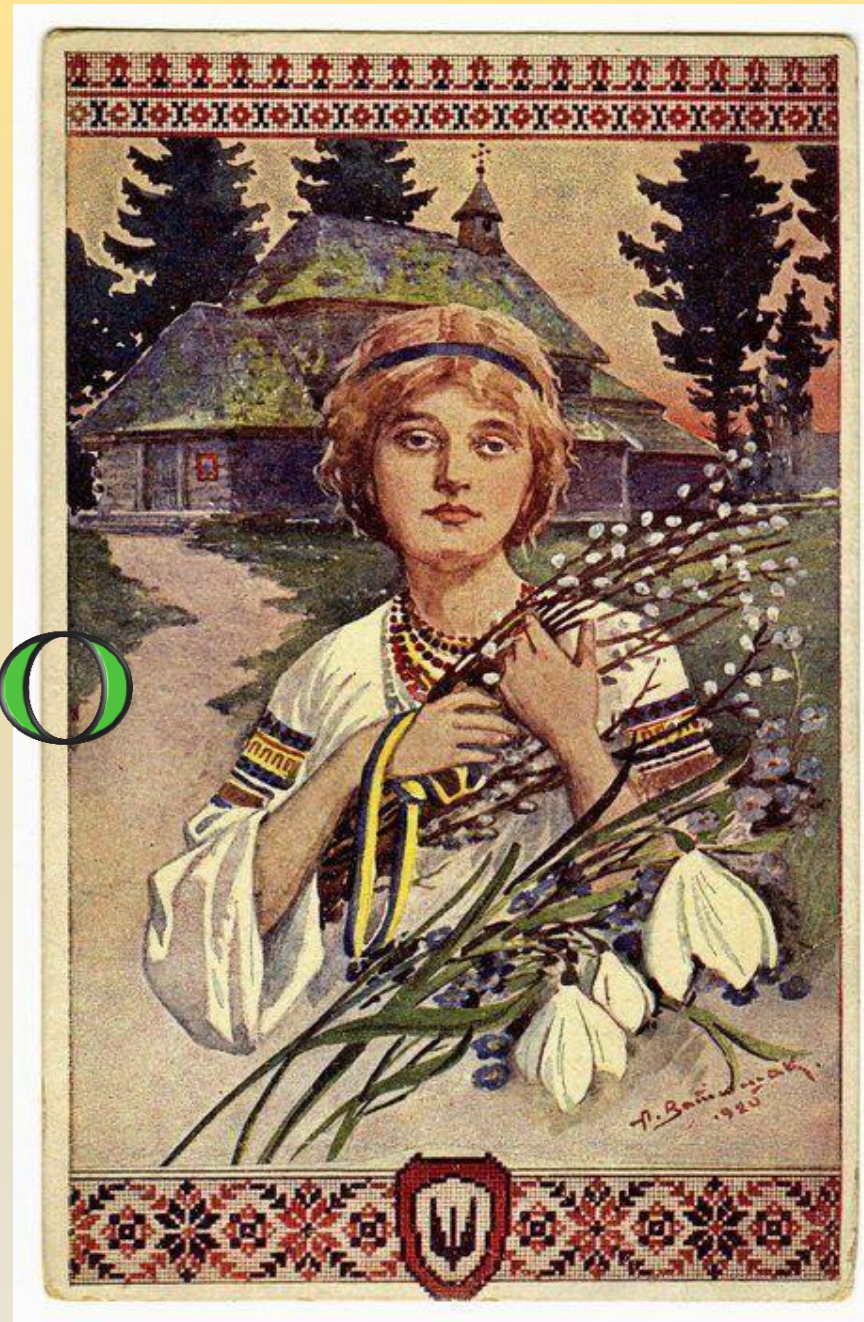

8 кл.

Лекція #12:

ЗВИЧАЇ ВЕСНЯНОГО ЦИКЛУ

Великдень

- ❖ У дохристіянських часах, це було свято приходу весни, пробудження природи, перемоги сонця над зимою, тепла над зимою.
- ❖ Відбувається протягом короткого часу, але із довгою підготовкою (великий піст)

- ❖ Дні свят поділені так:
 - Вербна (шуткова або квітна) неділя
 - Білий, світлий або чистий тиждень
 - Страсний четвер
 - Велика п'ятниця
 - Великодня неділя
 - Поливаний або обливаний понеділок
 - Проводи

Вербна (шуткова або квітна) неділя

- ❖ В церкві святимо гілки верби, лози або шутки.
- ❖ Вітаємо один одного («б'ючи» гілкою) із вітанням:

«Лоза б'є - не я б'ю за тиждень Великдень!»; «Шутка б'є - не я б'ю від нині за тиждень буде в нас Великдень!»;
«Будь великий як верба, а здоровий як вода, а багатий як земля!»

❖ Вдома гілки ставимо за ікони а минулорічні встомляємо в землю на городі біля хати на добрий урожай, та на щастя.

❖ На селі,
пастухи цими
гілками
виганяють
худобу на
перший випас.

Білий, світлий або чистий тиждень

- ❖ Люди чистять та білять хати.
- ❖ Діти роблять паперові голуби або солом'яні «павучки» які вішають перед іконами в хаті.

Страсний четвер

- ❖ В церкві відправляють «Страсті Христові», де читається 12 Євангелій про терпіння і смерть Христа.
- ❖ Свічки, які роздають при читанні Євангелій, стараємося донести додому так, щоб не згасли.

- ❖ Для цього роблять різнокольорові паперові ліхтарі.
- ❖ Свічку тримають в хаті, та дають умираючому в руки, щоб він/вона могли святим світлом освітити дорогу в наступний світ.

Велика п'ятниця

- ❖ В церкві іде відправа з виставленням плащаниці – полотно, на якому написана ікона тіла помершого Христа.
- ❖ Три рази обходять церкву.
- ❖ Потім ставлять плащаницю на тетрапод, перед іконостасом у церкві.

- ❖ В цей день, і аж до Великодня, не дзвонять у дзвони, а «калатають» у дерев'яні калаталки.
- ❖ Панує строгий піст.

СВЯТО
НАБЛИЖАЄТЬСЯ

НОВИНИ

❖ В страсний тиждень та Велику суботу теж пишемо писанки, та печемо паски.

❖ Вночі перед Великоднем, молодь розпалюють велику ватру, для святкування перемоги світла над темрявою, та на згадку як жінки мироносиці стояли сторожою над Божим гробом.

Великодня неділя

- ❖ Святкуємо три дні.
- ❖ В Церкві всенічні відправи, а на світанок, величава Утреня, після якої правиться св. Літургія.
- ❖ Святе Євангеліє читається в багатьох мовах, на знак що Христова наука голоситься по цілому світі усіма мовами.
- ❖ Після відправи, під церквою святиться паски та великодні

- ❖ Після відправи, під церквою святиться паски та великодні кошики, переповнені із великодніми стравами, писанками та крашанками.
- ❖ Наступних 40 днів вітаємося «Христос Воскрес! Воістину Воскрес!»
- ❖ Люди дарують один одному крашанки та писанки на щастя та здоров'я.

❖ Вдома, родина засідає до велиавого сніданку, свяченого: паски, ковбаси, шинки, цв'ікли, хрону, яєчок, крашанок, та іншими стравами.

- ❖ Спершу, господар йде до стайні, та свяченим торкає усю худобу та птицю, та пригощає паскою.

❖ На церковнім майдані після снідання дівчата виводять гаїлки.

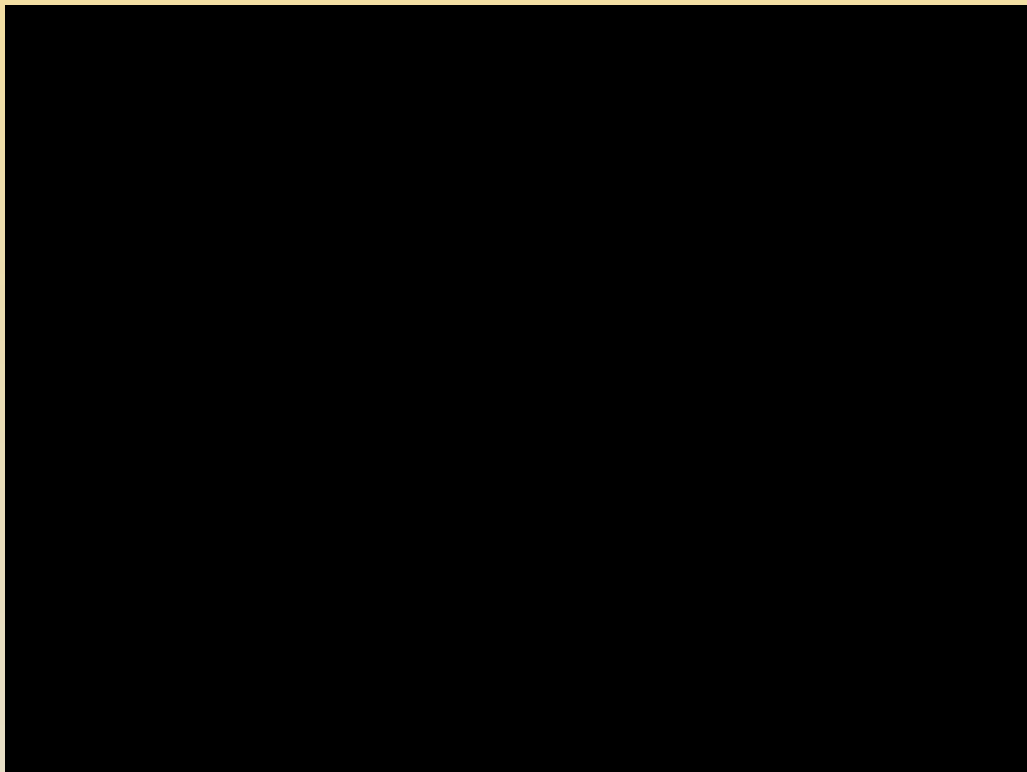

❖ Хлопці будують «вежі».

- ❖ Хлопці теж хочуть хоч раз вдарити дзвоном на дзвіниці.
- ❖ Діти граються великодні ігри з крашанками.

Поливаний або обливаний понеділок

- ❖ У понеділок в другий день свят, хлопці стараються обляти дівчат водою.
- ❖ Це стародавній звичай, який пов'язаний із очищенням водою.
- ❖ У третій день свят, дівчата стараються обляти хлопців водою.

Проводи

- ❖ У неділю після Великодня, люди ідуть на цвинтар, молитися над гробами померлих членів своєї родини.
- ❖ Там справляють тризну, та їдять великодні страви.
- ❖ Лишають харч що не зіли на гробах для предків.
- ❖ Теж лишають свячені крашанки.